

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1242

Vragen van het lid **Linhard** (PvdA) aan de ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Financiën over *vastgoedfraude door directeuren van Philips pensioenfonds en Bouwfonds*. (Ingezonden 6 november 2009)

1

Kent u het bericht «Rabo en Philips ramen schade vastgoedfraude op kwart miljard; Frauduleuze directeuren Philips pensioenfonds en Bouwfonds hadden jaren vrij spel»?¹

2

Deelt u de mening dat adequaat extern toezicht op pensioenfondsens cruciaal is voor het vertrouwen en de houdbaarheid van ons pensioenstelsel?

3

Deelt u de mening dat in dit geval sprake is van falend extern toezichthouderschap? Zo nee, waarom niet?

4

Welke maatregelen kan u nemen om falend toezicht, zoals dat zich manifesteert in deze kwestie, in de toekomst te ondervangen? Welke maatregelen kunnen op korte termijn van u worden verwacht?

5

Hoewel het Philips pensioenfonds geen cijfers noemt voor de geleden schade, maar wel «beslag heeft laten

leggen voor ongeveer € 150 miljoen bij dezelfde verdachten als die bij Rabo Vastgoedgroep», kunt u aangeven of dit de geleden schade ook daadwerkelijk dekt?

6

Deelt u de mening dat een reactie van de toezichthouder in de richting van de deelnemers van het Philips pensioenfonds hier op zijn plaats is? Zo nee, waarom niet?

7

Op welke manier gaat u voor een verbetering van de communicatie in de richting van de deelnemers zorgdragen?

¹ FD, 4 november 2009: «Rabo en Philips ramen schade vastgoedfraude op kwart miljard»
<http://www.fd.nl/artikel/13552016/rabo-philips-ramen-schade-vastgoedfraude-kwart-miljard>

Antwoord

Antwoord van minister **Donner** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 15 januari 2010)

1

Ja.

2

Ja. Het houden van toezicht op de naleving van de Pensioenwet is een belangrijke voorwaarde om er voor te zorgen dat de gestelde wet- en regelgeving door het pensioenfonds wordt nageleefd en dat de belangen

van de aanspraak- en pensioengerechtigden worden beschermd. Toezicht levert daarmee een belangrijke bijdrage aan het vertrouwen in het pensioenstelsel.

3 en 4

De primaire verantwoordelijkheid voor het reilen en zeilen van een pensioenfonds berust bij het bestuur, waarop wordt toegezien door een vorm van intern toezicht. Daartoe kent de Pensioenwet een stelsel dat voorziet in intern toezicht enerzijds, en extern toezicht door de twee externe toezichthouders (AFM en DNB). De vragen berusten op de onjuiste veronderstelling dat de externe toezichthouders de verantwoordelijkheid overnemen en dat extern toezicht kan voorkomen dat wetten en regels niet worden nageleefd. Toezicht ondersteunt, stimuleert en versterkt de bereidheid tot naleving van wetgeving, maar waar de bereidheid ontbreekt en er met opzet inbreuk plaatsvindt, kan toezicht dit niet voorkomen. Overigens heeft de DNB de afgelopen jaren meerdere malen onderzoek gedaan naar de beheersing van integriteit- en marktrisico's van beleggingen in onroerend goed. Vanzelfsprekend is in zijn algemeenheid onderdeel van het door de externe toezichthouders gevolgde processen dat wordt gezien of lessen kunnen worden getrokken voor de toekomst.

5

Philips Pensioenfonds heeft in haar schrijven aan de deelnemers van 10 maart 2009 hierover het volgende gecommuniceerd: «De hoogte van de mogelijke schade en de aansprakelijkheid daarvoor zullen uiteindelijk door de rechter moeten worden vastgesteld. Ondanks de mogelijk geleden schade, is de financiële positie van het Fonds nog steeds gezond».

6

Het ligt op de weg van het pensioenfondsbestuur om de deelnemers te informeren over de gebeurtenissen en de gevolgen voor de financiële positie van het fonds. Overigens heeft het pensioenfondsbestuur dat bij verschillende gelegenheden gedaan. Het informeren van de deelnemers is geen taak voor de toezichthouder. Uit hoofde van de geheimhoudingsplicht kunnen DNB en AFM overigens – ook in de richting van de deelnemers – geen mededelingen doen omtrent het uitgeoefende toezicht op individuele fondsen.

7

Het is primair aan pensioenfondsen om te communiceren met deelnemers over eventuele fraudezaken. Een pensioenfonds kan hiervoor kiezen met het doel onnodige onrust onder de deelnemers te voorkomen. De Pensioenwet schrijft voor dat pensioenfondsen in bepaalde gevallen altijd communiceren met deelnemers. Dit geldt ook in geval van fraudezaken, namelijk wanneer de fraude consequenties kan hebben voor de pensioenuitkering. Dit lijkt me nog steeds een goed uitgangspunt. Een pensioenfonds moet zijn deelnemers altijd informeren over fraude als deze ertoe leidt dat niet meer wordt voldaan aan het minimaal vereist eigen vermogen dan wel pensioenrechten zouden moeten worden gekort. Dat is in deze zaak niet aan de orde. De dekkingsgraad van het Philips pensioenfonds is hoger dan het minimaal vereist eigen vermogen, dus van een wettelijke verplichting voor het fonds om de deelnemers over de fraude te informeren is geen sprake.